

Aspectes rellevants sobre la donació d'òocits per a la reproducció i la recerca

Tant la Llei 14/2006, de reproducció humana assistida, com el Projecte de Llei de recerca biomèdica, actualment en tramitació, permeten la investigació amb òocits. Aquesta recerca és necessària, entre d'altres, per poder realitzar la transferència nuclear que permeti derivar línies de cèl·lules mare embrionàries específiques de pacients o patologies. Així doncs, la demanda de donants d'òocits que ja s'ha posat de manifest en els programes de reproducció assistida es veurà incrementada quan es plantegi la necessitat de disposar d'òocits per a la recerca.

Les dues lleis de reproducció humana assistida anteriors -Llei 35/1988 i Llei 45/2003- permetien la donació altruista tot i que només parlaven del caràcter no lucratiu, sense fer més especificacions. Atesa aquesta poca concreció legal, l'any 1997, la Comissió sobre Tècniques de Reproducció Humana Assistida a Catalunya va calcular que les despeses compensables, que inclouen, desplaçament, hores de treball no realitzades i dietes d'alimentació, podien arribar fins a 600 euros.

L'actual Llei 14/2006 sobre tècniques de reproducció humana assistida és més explícita i l'article 5 especifica que:

“La donación nunca tendrá carácter lucrativo o comercial. La compensación económica resarcitoria que se pueda fijar sólo podrá compensar estrictamente las molestias físicas y los gastos de desplazamiento y laborales que se puedan derivar de la donación y no podrá suponer incentivo económico para ésta. Cualquier actividad de publicidad o promoción por parte de centros autorizados que incentive la donación de células y tejidos humanos deberá respetar el carácter altruista de aquélla, no pudiendo, en ningún caso, alentar la donación mediante la oferta de compensaciones o beneficios económicos.”

El respecte a l'esperit de la llei entra de ple en el comportament ètic de tots els qui s'hi veuen implicats: donants, professionals i receptors. Encara que no existeixi cap comportament que vagi obertament en contra de la llei, les possibilitats que es produeixin comportaments èticament reprovables són reals. Els diferents codis i declaracions de bioètica són prou clars respecte d'això.

L'informe Belmont diu, quan parla de les persones que participen en investigacions (també aplicable al cas de la donació d'òocits per a la recerca), que el consentiment informat ha d'obtenir-se sense que s'exerceixi una influència indeguda, i que això pot passar quan es dona una recompensa excessiva, injustificada, inadequada o incorrecta. Diu també que recompenses que en situacions normals es consideren adequades poden convertir-se en indegudes quan s'ofereixen a persones especialment vulnerables.

Altres declaracions de referència per a la bioètica, entre les quals el vigent Conveni europeu sobre drets humans i biomedicina del Consell d'Europa, tracten el tema de manera semblant i encara que amb matisacions diferents totes acaben concloent que el cos humà i llurs parts no podran ser instrument lucratiu com a tals i que no resulta acceptable participar en una experimentació o en una donació, que no es faria si no existís la remuneració.

Per tant, tenint en compte que en algunes ocasions dones amb escassos recursos econòmics poden arribar a la mercantilització de la donació d'òocits en benefici d'altres i que els ràpids avenços en la investigació en biomedicina així com els canvis socials poden incrementar fins i tot aquest fenomen, és pertinent impulsar la revisió d'algunes pràctiques que poden donar-se en la utilització d'aquest procediment, tant si es tracta d'una donació d'òocits amb finalitats reproductives com si es tracta d'una donació amb finalitats de recerca.

Recomanacions:

1. S'ha de respectar el caràcter altruista de la donació i recordar a qui fa la donació que la quantitat econòmica que es percep és en concepte de compensació de les despeses ocasionades i dels guanys deixats de realitzar i no d'una retribució. Aquesta quantitat serà fixada i periòdicament revisada pel Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, amb l'assessorament de la Comissió sobre Tècniques de Reproducció Humana Assistida i el Grup de Treball per a l'Estudi i la Reflexió sobre la Recerca Biomèdica del Comitè Consultiu de Bioètica de Catalunya. La quantitat que s'haurà de compensar serà fixa i única per a totes les persones i centres.
2. Com que les despeses ocasionades i els guanys deixats de realitzar són independents de la finalitat de la donació, la compensació serà la mateixa tant si la donació es destina a tractaments de reproducció com si es destina a la recerca.
3. La donant deixarà constància de quin és el destí que vol donar als seus òocits en el document de consentiment informat que s'ha de formalitzar abans de la donació i que pot ser per a tractaments de reproducció, per a recerca o per a ús compartit.
4. D'acord al que estableix la Llei 14/2006, la publicitat i promoció per fomentar la donació ha de recordar-ne el caràcter altruista que respon a una demanda social i no es pot incentivar mitjançant l'ofertament de compensacions o de beneficis econòmics, independentment de quina sigui la finalitat de la donació. Per això s'ha d'evitar la publicitat massiva indiscriminada i circumscriure-la a àmbits específics adequats.
5. Atès que la donació d'òocits és una pràctica no exempta de riscos i que aquests poden incrementar-se per la pràctica continuada, se n'ha de limitar el nombre de donacions amb independència de la seva finalitat a un màxim de sis.

6. S'han de considerar altres tipus d'alternatives com són la donació d'òocits (ús compartit) de cicles d'estimulació de dones involucrades en tractaments de reproducció humana assistida i la possibilitat d'accedir a prestacions o tractaments sense costos o amb costos reduïts, que no poden excedir a l'equivalent monetari màxim establert, a canvi de donar òocits per a la recerca.
7. El Departament de Salut de la Generalitat, amb l'assessorament del Comitè Consultiu de Bioètica de Catalunya, el Grup de Treball per a l'Estudi i la Reflexió sobre la Recerca Biomèdica i la Comissió sobre Tècniques de Reproducció Humana Assistida, elaboraran el procediment que s'ha de seguir per tal d'obtenir el consentiment de les donants d'òocits. Aquest procediment inclourà tant el model de consentiment informat que han de signar les donants com la informació –homogènia i completa- que aquestes han de rebre. Aquest procediment i els documents corresponents estaran a disposició dels centres de reproducció humana assistida i dels centres de recerca i seran els únics utilitzats en l'àmbit de Catalunya.
8. És recomanable que el Departament de Salut de la Generalitat promogui la creació d'un registre de donants de gàmetes en l'àmbit de Catalunya i que vetlli mitjançant les auditories que es facin en els centres de reproducció humana assistida perquè es respectin, entre d'altres, els criteris que assenyala aquest document sobre la donació d'òocits.

Barcelona, 26 de febrer de 2007

Aquest document ha estat elaborat pel Grup de Treball per a l'Estudi i la Reflexió sobre la Recerca Biomèdica del Comitè Consultiu de Bioètica de Catalunya, que està format per:

Anna Veiga Lluch

Directora

Directora científica del Servei de Medicina de la Reproducció. Institut Universitari Dexeus, Barcelona

Directora del Banc de Línies Cel·lulars. Centre de Medicina Regenerativa, Barcelona

Lina Badimon Maestro

Directora de l'Institut Català de Ciències Cardiovasculars. CSIC, Barcelona

Marc A. Broggi i Trias

Cap del Servei de Cirurgia de l' Hospital Germans Trias i Pujol. Badalona

Joaquim Calaf Alsina

Director del Servei d'Obstetrícia i Ginecologia de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona

Maria Casado González

Directora de l'Observatori de Bioètica i Dret.

Professora titular de Filosofia i Dret, Moral i Política de la Universitat de Barcelona

Magí Farré Albaladejo

Investigador de la Unitat de Farmacologia de l'IMIM. Hospital del Mar.

Professor de farmacologia de la Universitat Autònoma de Barcelona

Carles Miquel Collell

Pla director de recerca. Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, Barcelona

Teresa Pàmpol Ros

Consultora sènior. Institut de Bioquímica Clínica, Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, Corporació Sanitària

Josep Santaló Pedro

Professor titular de biologia cel·lular de la Universitat Autònoma de Barcelona

Josep M. Busquets Font

Secretari

Responsable de Bioètica del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, Barcelona

I ha estat consensuat amb la Comissió sobre Tècniques de Reproducció Humana Assistida del Comitè Consultiu de Bioètica de Catalunya, que està formada per:

Joaquim Calaf Alsina

Director

Director del Servei d'Obstetrícia i Ginecologia de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona

Francesc Abel

President de l'Institut Borja de Bioètica

Pere N. Barri

Director de la Unitat de Reproducció de l'Institut Universitari Dexeus

Montserrat Boada

Institut Universitari Dexeus

Diana Guerra

Associació General

Glòria Oliva

Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques

Neus Prat

Divisió d'Atenció Primària Costa de Ponent

J. Antoni Vanrell

Director del Institut Clínic de Ginecologia, Obstetrícia i Neonatologia

Josep M. Busquets Font

Secretari

Responsable de Bioètica del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, Barcelona

El Comitè Consultiu de Bioètica de Catalunya va valorar aquest document i el va aprovar en la 59a reunió plenària del dia 20 de març de 2007.

FULL D'INFORMACIÓ PER A LES PERSONES QUE VOLEN FER DONACIÓ D'OÒCITS

Quin és l'objectiu d'un programa de donació d'oòcits?

Un programa de donació d'oòcits pot tenir dos objectius:

1. Proporcionar la possibilitat d'un embaràs a dones amb absència de funcionalisme ovàric o a dones amb repetits fracassos de fecundació in vitro.
2. Obtenir oòcits per poder fer possible la investigació amb cèl·lules mare per, en un futur, poder tractar determinades malalties.

Amb independència, doncs, de quin sigui l'objectiu i el destí d'aquests oòcits, el procediment per obtenir-los és el mateix i implica dos aspectes:

1. Un tractament hormonal.
2. Una petita intervenció quirúrgica per obtenir els oòcits.

Abans d'accedir al programa cal:

1. Fer un estudi previ per saber si es pot fer la donació. Aquest estudi implica una història familiar i personal detallada per tal d'esbrinar en la mesura que es pugui si hi ha indicis de malalties de possible transmissió hereditària i per confirmar que no hi ha cap contraindicació a l'hora de realitzar el procés, i una revisió ginecològica amb ecografia i anàlisi de sang.
2. Signar un document de consentiment informat un cop s'ha explicat tot el procés a la donant, ha rebut la informació sobre les possibles complicacions per part del metge responsable i, per tant, es compromet a seguir el tractament i fer els controls que siguin necessaris.

Tractament hormonal

El tractament es programa a partir de la regla del mes anterior al qual es faci la donació, tot i que els controls no s'inicien fins que es comença l'estimulació ovàrica.

Generalment, s'inicia amb una regla i l'objectiu d'aquesta estimulació és que aquell mes, i només aquell mes, l'ovari, en lloc de produir un fol·licle i, per tant un òvul, en produeixi més, és a dir, es realitza un tractament d'estimulació ovàrica.

S'utilitzen hormones anomenades gonadotropines, que en la dona tenen efecte a nivell ovàric i que s'administren mitjançant injeccions subcutànies diàries al llarg de 12 a 14 dies. Són els fàrmacs que es fan servir habitualment en les tècniques de fecundació in vitro des de fa anys.

Possibles efectes no desitjats d'aquesta medicació

No té efectes negatius coneguts sobre l'ovari, no avança la menopausa ni produeix un augment de pes. No té cap efecte sobre la futura fertilitat.

En un nombre petit de casos (1%) es pot produir una complicació que, tot i que és poc freqüent, pot arribar a ser greu: la síndrome d'hiperestimulació ovàrica. Es dona al final del tractament i en ovaris que hagin produït molts fol·licles i hagin creat nivells elevats d'una hormona anomenada estradiol. En les variants greus es produeix una gran retenció de líquid, disminueix la producció d'orina i cal fer l'ingrés hospitalari i un tractament específic. La manera de prevenir aquesta complicació és a través dels controls, i és per això que són importants, ja que si s'observa una resposta exagerada es pot interrompre el tractament i la regla arriba sense que es produeixi la complicació.

Punció fol·licular

És la intervenció que es realitza un cop finalitzat el tractament per tal d'obtenir els òvuls que es troben dins dels fol·licles ovàrics. Es fa una punció de l'ovari guiada amb una ecografia transvaginal i, a mesura que es va realitzant l'ecografia, es punxiona i s'aspira cada fol·licle.

S'acompanya habitualment d'una sedació, que és una forma d'anestèsia general lleugera, durant els quinze minuts que dura el procés. El postoperatori dura una hora i mitja o dues aproximadament i no és necessari l'ingrés. La tècnica quirúrgica no és complicada, tot i que, excepcionalment, hi ha possibles riscos, com ara una hemorràgia o una infecció. Molt rarament es pot produir una punció intestinal accidental o torsió ovàrica.

Un parell de setmanes després arriba la regla i es fa un últim control ecogràfic per objectivar la normalitat dels ovaris i donar l'alta definitiva.

Alta del centre

Un cop feta la punció fol·licular per a la donació d'oòcits, la donant es donada d'alta de la clínica, normalment després d'haver pres algun aliment, i se li faciliten instruccions precises per als dies posteriors.

Es poden notar molèsties en ambdós ovaris similars a les d'una ovulació o una menstruació. De vegades, poden ser una mica més intenses ja que els ovaris han estat punxonats. És important fer repòs durant tot el dia. Si és necessari es pot recórrer a l'administració d'algun analgèsic.

S'estableix una consulta-visita de revisió al cap de 7-10 dies per tal de comprovar si la recuperació és normal, si hi ha incidències i per donar consell contraceptiu.

Normes que cal tenir en compte després de la punció

Aquestes són algunes de les normes més importants que ha de complir:

1. Quan se li doni l'alta de la clínica haurà de tenir organitzada la tornada a casa amb un acompanyant.
2. Està prohibit que condueixi vehicles, que manipuli maquinàries perilloses o que faci viatges fins a vint-i-quatre hores després de la punció.
3. És recomanable evitar els banys (platja, piscina o banyera; es permet la dutxa) i les relacions sexuals la setmana següent a la punció per tal de prevenir riscos d'infeccions.
4. Durant les 24-48 hores després de la punció poden aparèixer lleugeres molèsties abdominals i lleugers sagnats vaginals. Són normals, no cal preocupar-se'n. Si el dolor no remet, pot prendre un analgèsic i si així tampoc no remet, consultar el seu centre.
5. El dia següent a la punció pot seguir treballant sempre que la seva feina no suposi una sobrecàrrega física.
6. Cal evitar les relacions sexuals coitals des de quatre dies abans de la punció i fins a deu dies després d'aquesta.
7. És imprescindible realitzar la visita de control per controlar la recuperació de la normalitat.

Quines característiques ha de complir una donant d'òocits?

- Tenir una edat compresa entre 18-35 anys.
- Tenir un bon estat de salut física i psíquica.
- Tenir una funció ovulatòria normal.
- Ni la donant ni els seus familiars més propers han de patir cap malaltia genètica que pugui suposar un risc d'anomalia del potencial nadó.
- La donant no s'ha d'haver fet cap pírcing ni cap tatuatge en els sis mesos anteriors a la donació.

Quines són les proves que cal realitzar per poder ser acceptada com a donant?

Les proves consten de:

1. Una avaluació psicològica.
2. Una revisió ginecològica amb citologia i ecografia.

3. Unes anàlisis de sang que inclouen, entre d'altres, el grup sanguini i l'Rh, un hemograma, bioquímica, serologies (VIH, VHC, Hb_sAg, RPR, CMV), una analítica hormonal, un cariotip i detecció de mutacions de la fibrosi quística.
4. Una exploració cardiorespiratòria (Rx de tòrax i electrocardiograma).

Tots els exàmens es porten a terme sense cap cost per a la futura donant.

Quines són les condicions legals que ha de complir la donació d'òocits?

A Espanya la donació d'òocits és legal i actualment està regulada per la Llei 14/2006.

La donació de gàmetes per a finalitats autoritzades per aquesta Llei s'ha de fer mitjançant un contracte gratuït, formal i confidencial concertat entre la donant i el centre autoritzat que cal formalitzar per escrit. Abans d'atorgar el consentiment, la donant ha de ser informada de les finalitats i les conseqüències de l'acte.

La donació no ha de tenir mai un caràcter lucratiu o comercial. La compensació econòmica només pot compensar les molèsties estrictament físiques i les despeses laborals i de desplaçament que se'n puguin derivar. (La compensació esmentada s'ha d'entregar a la donant el dia de l'extracció dels òvuls, després d'haver estat donada d'alta.)

La donació ha de ser anònima, les dades d'identitat de la donant han de ser custodiades i tenir un caràcter absolutament confidencial.

El fills que en neixin tenen dret a obtenir informació general dels donants que no inclogui la seva identitat. Les receptores de gàmetes i preembrions hi tenen el mateix dret. Només es podrà revelar la identitat de les donants, sense que en cap cas impliqui determinació legal de la filiació, en circumstàncies extraordinàries que comportin un perill cert per a la vida del fill.

La donant ha de tenir entre 18 i 35 anys, tenir un bon estat psicofísic i plena capacitat d'obrar.

L'elecció de la donant ha de ser responsabilitat de l'equip mèdic que apliqui la tècnica de reproducció assistida. Caldrà garantir que la donant tingui la màxima similitud fenotípica i immunològica i les màximes possibilitats de compatibilitat amb la dona receptora.

Els centres autoritzats i el Registre Nacional han de vetllar perquè d'una mateixa donant no neixin més de sis fills.

La donació només es pot revocar quan la donant, per infertilitat sobreenvenuda, necessiti els òocits per a ella mateixa, sempre que aquests òocits estiguin disponibles en la data de revocació. En cas de revocació, la donant ha de tornar l'import de les despeses de tot tipus originades al centre receptor.

Com es compensa una donació?

La donació no es pot pagar, però es poden compensar de manera raonable les despeses en les quals s'ha incorregut per raó de trasllats, absències en el lloc de treball i altres molèsties. El Departament de Salut establirà periòdicament la quantitat que s'hagi de compensar.

Es pot revocar el consentiment per a una donació?

El consentiment de donació d'òcits es pot revocar en qualsevol moment del procés fins al moment en què es transfereixen a una altra persona o es donen a un centre de recerca.

MODEL DE CONSENTIMENT INFORMAT DE LES TÈCNiques DE REPRODUCCIÓ HUMANA ASSISTIDA

_____ (NOM I COGNOMS DE LA DONANT) DE _____ ANYS D'EDAT AMB DOMICILI A _____ I DNI NÚMERO _____, DECLARO QUE

_____ (NOM I COGNOMS DEL/DE LA REPRESENTANT DEL CENTRE) AMB DNI NÚMERO _____, EN NOM I REPRESENTACIÓ DEL CENTRE _____ AMB DOMICILI A _____.

Estic informada de l'existència de dones amb dificultats per aconseguir un embaràs amb els seus oòcits per diferents causes mèdiques.

Per tal d'intentar pal·liar aquesta situació d'esterilitat és necessari obtenir oòcits d'altres dones sanes que estiguin disposades a fer-ne donació.

En aquest sentit, se m'ha informat com a donant que els meus oòcits seran usats en tècniques de reproducció assistida que es realitzaran en altres dones que els necessitin, sempre que aquestes tècniques siguin científicament i clínicament indicades per a la dona receptora.

També se m'ha informat de la possibilitat de destinar els meus oòcits per a projectes d'investigació, com són els d'obtenció de cèl·lules mare.

Així mateix, i sense perjudici de la realització dels estudis a la consulta mèdica, declaro tenir plena capacitat d'obrar i que no pateixo malalties congènites, hereditàries o infeccioses transmissibles que poguessin conduir a riscos greus per a la possible descendència.

També, se m'ha advertit del caràcter gratuït, secret i anònim de la donació d'oòcits i de la seva naturalesa d'acte voluntari, altruista i desinteressat, sense que pugui existir una retribució econòmica per aquesta donació, ni la possibilitat d'exigir cap preu pels oòcits donats.

UN COP LLEGIT EL DOCUMENT INFORMATIU QUE SE M'HA ENTREGAT SOBRE LA DONACIÓ D'OÒCITS HE COMPRÈS:

- Quin és el procediment que se segueix i quins són els riscos que això comporta.

- El caràcter contractual, secret i gratuït de la donació d'òcits, el procediment d'obtenció d'aquests i els riscos i les possibles complicacions del tractament proposat.
- La disposició del personal sanitari d'aquest centre per ampliar en qualsevol moment qualsevol aspecte de la informació que no hagi quedat suficientment aclarida.
- Que puc ser donant ja que no he superat el màxim de sis donacions permeses.

DESTINACIÓ DELS OÒCITS

D'acord amb el que se'm ha informat anteriorment, vull que els òcits que s'obtinguin de la meua donació es destinin a:

- La creació d'embrions que s'utilitzaran per a tractaments de reproducció
- Projectes d'investigació
- De manera compartida tant en tractaments de reproducció com en projectes d'investigació.

AUTORITZACIÓ DEL TRACTAMENT I DE LA DONACIÓ

He entès la informació que se'm ha donat i no he ocultat cap tipus de dada que m'impedeixi fer la donació. Per tant, autoritzo el personal de la Unitat de Reproducció a fer-me les proves necessàries per tal de ser admesa com a donant, per aplicar-me el tractament i les tècniques necessàries per a l'obtenció dels òcits, i dono aquests òcits al centre amb les finalitats i sota les condicions que s'han exposat.

_____, ____ d _____ de _____

La donant

Signatura

El/la representant del centre
(*accepto la donació*)

Signatura

El/la metge/essa

Signatura

COMPENSACIÓ ECONÒMICA PER LES DESPESES OCASIONADES A LA DONANT ALTRUISTA D'ÒOCITS

La donació d'òvuls no pot tenir caràcter lucratiu ni comercial segons la Llei 14/2006, de reproducció assistida. Nogensmenys, sembla raonable que es compensin les despeses directes que es puguin ocasionar a la donant com, per exemple, els desplaçaments, fer un àpat si cal, o el cost de l'administració dels injectables. Igualment no sembla estar en contradicció amb l'esperit de la Llei compensar el temps perdut en el transcurs de la donació, ja que encara que dins l'altruisme de la donació el temps emprat en les visites i les molèsties per la manipulació mèdica o quirúrgica inherents a la donació de cap manera són gratificables, sí sembla apropiat que les despeses i/o ingressos deixats de percebre pel fet d'absentar-se de casa, del lloc d'estudi o de treball i haver de contractar una persona substituïda, suportar pèrdues de primes de productivitat, posar un cangur, etc., també siguin tingudes en compte.

La possibilitat d'establir aquesta compensació de manera individualitzada per a cada donant conforme a una relació detallada de totes les despeses directes i indirectes ocorregudes és una possibilitat que, a banda de burocratitzar la relació establerta, també pot provocar casos de "picaresca" per part de la donant. Per aquest motiu, sembla més adequat establir una compensació màxima i única per a tots aquests conceptes. Aquesta compensació s'estableix fent un càlcul del nombre màxim de visites, proves, desplaçaments i dietes dins d'un protocol estàndard.

MOTIU	DESPLAÇAMENTS	TEMPS
ENTREVISTA INFORMATIVA	1	2 h
EXPLORACIÓ GINECOLÒGICA, ANÀLISIS	2	3 h
COMENTARI DELS RESULTATS, ACCEPTACIÓ DE LA DONANT, EXPLICACIÓ DEL TRACTAMENT	1	3 h
INJECCIÓ DE L'HORMONA (DISPENSARI PRACTICANT)	12*	12 h
CONTROL PER AVALUAR LA RESPOSTA A L'ESTIMULACIÓ (ANÀLISIS, ECOGRAFIES I EXPLORACIÓ GINECOLÒGICA)	6	12 h
EXTRACCIÓ D'ÒVULS	1	6 h
TOTAL	11+12*	38 h

*Desplaçament fet, fonamentalment, en el mateix barri.

A) DESPLAÇAMENTS (anar i tornar):

$$11 \times 18 \text{ €} = 198 \text{ €}$$

$$12 \times 6 \text{ €} = 72 \text{ €}$$

$$\text{TOTAL} = 270 \text{ €}$$

B) HORES DE TREBALL PERDUDES:

$$38 \text{ h a } 15 \text{ €/h} = 570 \text{ €}$$

C) ESMORZARS DE LES POSTANALÍTIQUES:

$$4 \text{ a } 5 \text{ €} = 20 \text{ €}$$

D) ÀPATS SENCERS (DIA D'EXTRACCIÓ D'ÒVULS):

$$20 \text{ €}$$

E) ADMINISTRACIÓ D'INJECTABLE:

$$12 \text{ a } 3 \text{ €} = 36 \text{ €}$$

TOTAL:

$$A+B+C+D+E = 916 \text{ €}$$

Abril de 2007